

Tiedonhaku Internetistä ja sen jakaminen

Elias Aarnio

Avoimet verkostot oppimiseen AVO
-hanke

Innopark Oy

elias.aarnio@innopark.fi

Lisenssi: [CC BY-SA 3.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/)

Wikipedia – mitä se tarkoittaa?

Sanayhdistelmä ”wiki wiki” on havaijin kieltä ja tarkoittaa nopeaa.

Verkossa wiki tarkoittaa nopean WWW-julkaisun mahdollistavaa ohjelmistoa, myöhemmin myös wiki-muotoista sisältöä.

Paideia = kasvatus, koulutus

<http://en.wikipedia.org/wiki/Paideia>

Enkyklios = täydellinen, kokonainen

Ensyklopedia = näiden yhdistelmä

Wikipedia on siis wiki-muotoinen ensyklopedia

Kuva: Andrew Laing CC-BY-SA 2.0

Kuinka suosittu wikipedia on maailmalla?

Maailmanlaajuisesti:

Wikipedia's latest 3-month rank: 8 (on 27 January 2011)

Wikipedia's latest weekly rank: 7 (on 24 September 2010)

Wikipedia's ranking charts: last 30 days; last 3 years.

Wikipedia's best daily rank to date: 6 (from mid-2009)

Lähde: http://meta.wikimedia.org/wiki/Wikipedia.org_is_more_popular_than...#Current_position
Noudettu: 26.5. 2011

Entä Suomessa?

Suomen suosituimmat sivustot:

1. Google.fi
2. Facebook.com
3. Google.com
4. Youtube.com
5. Iltalehti.fi
6. Iltasanomat.fi
7. Wikipedia.org
8. Yle.fi
9. Hs.fi
10. Blogger.com

Lähde: <http://www.alex.com/topsites/countries/FI> noudettu 20.05. 2011

Jatkoa suosituimpiin sivustoihin

11. live.com (Windows Live-hakukone)
12. Yahoo.com
13. mtv3.fi
14. suomi24.fi
15. nordea.fi
16. kauppalehti.fi
17. twitter.com
18. msn.com (Microsoftin portaali)
19. telkku.com
20. taloussanomat.fi
21. linkedin.com
22. huuto.net
23. op.fi
24. bbc.co.uk
25. imdb.com (The Internet Movie Database)

Kuinka luotettava Wikipedia on?

Cnet News 15.12. 2005:

”Wikipedia is about as good a source of accurate information as Britannica, the venerable standard-bearer of facts about the world around us, according to a study published this week in the journal Nature.”

Tiedotusvälineet käyttävät...

Päivitetty 21.2.2011 12:14, julkaistu 21.2.2011 12:14

MTV3:lle moitteet puuttuneesta uutislähteestä – Uutisen tiedot Wikipediasta

STT

MTV3 on saanut Julkisen sanan neuvostolta huomautuksen uutisestaan, josta puuttuivat lähdetiedot.

Verkkosivuilla joulukuussa julkaistussa uutisessa kerrottiin taiteilija Kari Tapion kuolemasta ja suurin osa tekstistä oli peräisin nettisanakirja Wikipediasta, jota ei kuitenkaan mainittu elämäkertatietojen lähteenä.

MTV3:n mukaan lähdetietojen puuttuminen johtui vahingosta, joka korjattiin heti, kun se huomattiin.

Neuvoston mielestä lähdetä ei kuitenkaan tuolloinkaan mainittu riittävän näkyvästi.

Lähde: [http://www.aamulehti.](http://www.aamulehti.fi/cs/Satellite/Kotimaa/1194667462780/artikkeli/mtv3+lle+moitteet+puuttuneesta+uutislähteestä+uutisen+tiedot+wikipediasta.html)

[fi/cs/Satellite/Kotimaa/1194667462780/artikkeli/mtv3+lle+moitteet+puuttuneesta+uutislähteestä+uutisen+tiedot+wikipediasta.html](http://www.aamulehti.fi/cs/Satellite/Kotimaa/1194667462780/artikkeli/mtv3+lle+moitteet+puuttuneesta+uutislähteestä+uutisen+tiedot+wikipediasta.html), noudettu 25.5. 2011

Miksi Wikipediaa käytetään?

Yksinkertaista, rakas Watson!

- Nopeus – nopeampaa kuin kirjasta etsiminen
- Ajantasaisuus – päivittyy nopeasti
- Wikin sosiaalinen luonne koukuttaa

Soveltuuko opetukseesi?

Tehtävä: käy läpi Wikipediaa oman erikoisalasi osalta ja arvioi, kuinka laadukkaita ja käyttökelpoisia artikkelit ovat. Katso suomenkielisen lisäksi myös englanninkielistä, halutessasi myös muun kielisiä.

RSS-syötteet

RSS tulee sanoista Really Simple Syndication.

Web Syndication = jonkin sivun osan näyttäminen muualla.

Perusidea: generoidaan julkaistavista sivuista "tiedotevirta", jonka avulla sivua tilaaville lukijoille voidaan työntää tieto uudesta sisällöstä.

Aiemmin lukemiseen käytettiin erillistä lukuohjelmaa. Nyt ne ovat tarpeettomia kun selaimissa on RSS-lukijat.

Löydät RSS-syötteen sivulta joko hakemalla lyhennettä RSS tai tästä merkistä:

Millä syötteitä luetaan?

Syötteiden lukemiseen on kaksi käytännöllistä tapaa:

1. Selaimen asennettavalla lisäosalla. Ne näkyvät käyttäjälle useimmiten työkalupalkkina.

<http://www.diigo.com/tools>

<http://www.delicious.com/help/tools>

2. Käyttämällä johonkin Internet-palveluun liitettyä syötteiden lukijaa.

<http://www.google.fi/reader>

[RSS-lukupalveluiden top 10](#)

Harjoitus: käy läpi oman alasi mielenkiintoisia sivustoja. Löytyykö sieltä syötteitä? Tilaa kokeeksi muutama.

Sosiaaliset kirjanmerkit

Sosiaalisella kirjanmerkillä tarkoitetaan Internet-sivuun viittaavaa linkkiä, joka on tallennettu verkkopalveluun niin että käyttäjä voi jakaa sen muille käyttäjille.

Käytännön hyöty: kollegat voivat jakaa toisilleen työn kannalta hyödyllistä linkkilistaa ja ylläpitää sitä yhdessä.

Suosituimmat palvelut:

<http://www.delicious.com>

<http://www.diigo.com>

<http://digg.com/>

[Lisääkin löytyy - ähkyyn saakka.](#)

Käytäntöön: tee linkkilista ja jaa kollegalle / kouluttajalle

1. Rekisteröidy Diigoon tai muuhun haluamaasi palveluun
2. Tallenna kirjanmerkkeihisi muutamia linkkejä
3. Luo ryhmä valitsemassasi palvelussa
4. Jaa linkkilstasi kouluttajalle kutsumalla hänet ryhmään
4. Ryhmittele linkkejäsi